

Valtiovarainvaliokunnalle verojaostolle 10.11.2025

Kittilän kunta kiinnittää kaivosmineraaliverossa huomiota lain valmisteluun, koska kuntien kuulemisen jälkeen Valtioneuvoston lakiluonnosta Eduskunnalle muutettiin toisenlaiseksi. Kuuleminen tapahtui siten toisenlaisesta lakiluonnoksesta.

- 1) Nykyinen veromalli (80/20%) vaarantaa kaivoskunnissa kaivosten sosiaalista hyväksyttävyyttä ja mahdollisesti vaarantaa kokonaan uusien kaivosten perustamisen:
 - a) Kunnat kantavat usein kaivostoiminnan haitat (melu, pöly, liikenne, ympäristöriskit, jälkityöt), mutta hyötyvät taloudellisesti vähän. Lisäksi varanto poistuu ikuisiksi ajoiksi.
 - b) Vero alkuperäisen veromallin (josta kuntia kuultiin) myötä korjaa tätä epätasapainoa ja lisää paikallista hyväksyttävyyttä kaivostoiminnalle.
- 2) Ehdotamme, että kaivosmineraalivero perustuu **louhitun malmin määrään** (tonneina) riippumatta siitä, sisältääkö malmi eri pitoisuuksia jalometalleja tai muita mineraaleja. Tällainen rakenteellinen ratkaisu olisi:
 - **Hallinnollisesti selkeä:** Veron määrä olisi helposti todennettavissa kaivosraporttien ja viranomaisten valvontatietojen perusteella.
 - **Ennakoitava toimijoille:** Veron suuruus olisi tiedossa jo kaivoshankkeen suunnitteluvaiheessa, mikä parantaisi investointien ennustettavuutta.
 - **Kannustava resurssitehokkuuteen:** Kun vero määräytyy louhitun määrän, ei malmin arvon perusteella, kannustaa se toimijoita hyödyntämään malmi tehokkaasti ja minimoimaan turhan sivukiven louhinnan – kannustaa ympäristöystävällisyyteen
- 3) **Kaivosteollisuuden esittämä malli**, jossa kunnille verotuotto tulisi arvorajalteina ja valtion saama osuus perustuisi tuloksesta tapahtuvaan verotukseen **on tutkimisen arvoinen**, koska se sisälsi ehtoja, joilla *konsernin sisäisten siirtojen ja verokikkailun* mahdollisuus suljettiin pois.
- 4) Johtopäätökset:
 1. Kaivosmineraaliveron suuruus tulee olla sellainen, että se mahdollistaa kaivosteollisuuden kilpailukyvn ja kestäväen kehityksen ja sen myötä aluekehityksen ja koko Suomen kehityksen, eikä lyhentäisi merkittävästi niiden elinkaarta.
 2. Kaivosten sijaintikunnan osuus verotuotosta tulee olla 60 prosentissa. Vähimmäisraja on 50/50 osuuksina kaivoskuntien ja valtion välillä. Tällöin välttään asetelmalta jossa kaivosmineraaliveron tuotto olisi suora tulonsiirto alueelta pois vaan jäisi vahvistamaan alueen taloutta.
 3. Kaivosten sosiaalinen hyväksyntä vahvistuu sillä, ettei kaivosveron kuntien saamaa osuutta heikennetä.
 4. Kuntien esittämiä näkökulmia tulee ottaa huomioon lakia säädettäessä.

Kittilän kunta 10.11.2025

Timo Kurula, kj